

Den 21. november 2008
J.nr.: 2008-5011-00007
Sagsbehandler: JUSR/LATH

Notat om opkrævning af underholdsbidrag

1. Indledning

Skatteministeren har den 8. oktober 2008 fremsat følgende lovforslag:

- L 20 – Forslag til lov om inddrivelse af gæld til det offentlige
- L 21 – Forslag til lov om ændring af forskellige love m.v. (Konsekvensændringer som følge af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige)

Ved det første forslag samles alle bestemmelser om inddrivelse af gæld til det offentlige, herunder underholdsbidrag, i en lov. Som konsekvens af dette ændres inddrivelsesbestemmelser i en række love, herunder lov om inddrivelse af underholdsbidrag. Denne lov vil fremover alene omhandler opkrævning af underholdsbidrag. Lovens titel ændres derfor til lov om opkrævning af underholdsbidrag.

Efter forslagene skal de 2 love træde i kraft den 1. januar 2009.

Som følge af den foreslåede ændring af lov om inddrivelse af underholdsbidrag skal bidragsinddrivelsesbekendtgørelsen – nr. 1286 af 8. december 2006 – ændres pr. 1. januar 2009, jf. vedlagte udkast.

2. Fordelingen af opgaverne med opkrævning af underholdsbidrag

Bidragsopkrævningslovens anvendelsesområde fremgår af lovens § 1, mens § 2 fastsætter, hvilken myndighed der forestår opkrævningen. Bestemmelserne har følgende ordlyd:

”§ 1. Reglerne i denne lov finder anvendelse på opkrævning af underholdsbidrag til barn, ægtefælle eller en uden for ægteskab besvangret kvinde, såfremt bidraget tjener til fyldestgørelse af en i dansk lov hjemlet underholdsforpligtelse.

Stk. 2. Endvidere finder lovens regler anvendelse på opkrævning af bidrag til fyldestgørelse af en underholdsforpligtelse i henhold til udenlandsk lov i det omfang, det fastsættes ved overenskomst med fremmed stat eller bestemmes af justitsministeren.

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på opkrævning af renter af underholdsbidrag.

§ 2. Kommunalbestyrelsen opkræver efter anmodning krav på underholdsbidrag. Restanceinddrivelsesmyndigheden opkræver dog krav på underholdsbidrag, der er omfattet af § 1, stk. 2, mens statsforvaltningen afgør indsigelser mod eksistensen af sådanne krav.”

Indenfor rammerne af disse bestemmelser er det hensigten med bidragsopkrævningsbekendtgørelsen at fastlægge nøjagtigt, hvilke myndigheder der varetager opkrævningen i hvilke situationer, samt at fastlægge samspillet mellem de involverede myndigheder.

Det bemærkes, at lovens bemyndigelsesbestemmelser ikke giver justitsministeren hjemmel til at fravige den fordeling af opkrævningsopgaven, der er fastlagt i lovens § 2.

Den opkrævningsopgave, der er reguleret i lovens § 2, består af 2 elementer:

- Fremsendelse af anmodning til bidragsbetaleren om betaling af forfaldne bidrag, herunder rykkerprocedurer, indgåelse af afdragsordninger m.v.
- Stillingtagen til indsigelser mod bidragskrav, f.eks. at kravet er forældet eller allerede betalt. Dette gælder både indsigelser under opkrævningen og indsigelser, der først fremsættes efter overdragelse af sagen til restanceinddrivelsesmyndigheden.

Efter den foreslåede § 2, stk. 3, i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige overdrages fordringer til restanceinddrivelsesmyndigheden til inddrivelse, når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført. En anmodning om inddrivelse af et bidrag skal derfor forstås som en anmodning om først opkrævning og derefter – om nødvendigt – inddrivelse af bidraget.

Endelig bemærkes, at det i bekendtgørelsens § 2 foreslås, at danske myndigheder kun skal foretage opkrævning af underholdsbidrag, når sagen har den fornødne tilknytning til Danmark, enten

1) fordi bidragsmodtageren bor her, eller

2) fordi der vil være grundlag for at foretage inddrivelse i Danmark, fordi bidragsbetaleren bor i Danmark eller har aktiver eller får udbetalt løn i Danmark.

Opkrævning i Danmark forudsætter, at der er truffet en dansk afgørelse om underholdsbidrag, eller der er truffet en afgørelse om underholdsbidrag, der er omfattet af en af de fire internationale konventioner, som Danmark har tilsluttet sig.

I situation 1 foretages der opkrævning i Danmark, uanset om bidragsbetaleren bor i Danmark eller i udlandet. I relation til sager, hvor bidragsbetaleren bor i udlandet, bemærkes, at hvis opkrævningen er forgæves, skal opkrævningsmyndigheden overdrage sagen til restanceinddrivelsesmyndigheden med henblik på foretagelse af inddrivelse i udlandet, f.eks. gennem en inddrivelseskonvention, et inkassobureau el.lign. Om uerholdelige fordringer indeholder lovforslaget i § 16 følgende bestemmelse: ”Restanceinddrivelsesmyndigheden kan afskrive fordringer til det offentlige, inklusive renter, gebyrer og andre omkostninger, herunder unnlade at afbryde forældelse, hvis det må anses for åbenbart formålsløst eller forbundet med uforholdsmæssige omkostninger at fortsætte inddrivelsen. Stk. 2. Skatteministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelsen af stk. 1.”

I situation 2 foretages der opkrævning i Danmark, uanset hvor parterne bor. Der kan således foretages opkrævning i Danmark, blot bidragsbetaleren har aktiver eller får udbetalt løn i Danmark.

3. Danske afgørelser om børnebidrag og ægtefællebidrag

Det følger af lovens §§ 1-2, at kommunen opkræver krav på underholdsbidrag på grundlag af danske afgørelser. Dette gælder, uanset om en af parterne – eller begge parter – ikke bor i Danmark.

Kommunen skal således opkræve bidraget, når bidragsbetaleren bor i udlandet, ligesom kommunerne skal opkræve bidrag, selvom bidragsmodtageren bor i udlandet, når bidragsbetaleren bor i Danmark eller har aktiver m.v. her.

Bor bidragsbetaleren i Grønland eller på Færøerne, er det ligeledes en kommune i Danmark, der varetager opkrævningen, inden sagen sendes til inddrivelse i Grønland eller på Færøerne.

Det er ligeledes kommunen, der opkræver bidraget, når bidragsbetaleren bor i Danmark, og bidragsmodtageren bor i Grønland eller på Færøerne. Dette forudsætter dog, at de grønlandske og færøske myndigheder har forsøgt at formå bidragsbetaleren til at betale bidraget, inden sagen fremsendes til Danmark. Behovet for opkrævning af bidraget ved en dansk myndighed skyldes, at bidragsopkrævningsloven ikke gælder for hverken Grønland eller Færøerne¹, og at der skal ske opkrævning i Danmark, inden der kan ske inddrivelse i Danmark.

Efter aftale med de øvrige nordiske lande kan danske afgørelser om børnebidrag danne grundlag for forskudsvis udbetaling af børnebidrag i de øvrige nordiske lande. Den forskudsvis udbetaling af disse bidrag er reguleret af loven i det land, hvor udbetalingen foretages. Når bidraget er udbetalt forskudsvist i et andet nordisk land, er der i relation til opkrævning og inddrivelse i Danmark af det udbetalte bidrag fortsat tale om en dansk afgørelse. Det er derfor kommunen, der foretager opkrævningen af bidraget. Det bemærkes, at hvis det bidrag, der er fastsat i afgørelsen, overstiger det forskudsvist udbetalte bidrag, er det ligeledes kommunen, der varetager opkrævningen heraf, jf. oven for.

Kommunens afgørelser om opkrævning af bidrag kan påklages til det sociale nævn.

Betaler bidragsbetaleren ikke bidraget, sender kommunen fordringen til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden.

Det bemærkes, at afgørelser, der er truffet på Færøerne eller i Grønland er omfattet af loven § 1, stk. 1; sådanne afgørelser er derfor i relation til loven "danske" afgørelser.

4. Nordiske afgørelser om børnebidrag og ægtefællebidrag

Det følger af lovens §§ 1-2, at restanceinddrivelsesmyndigheden opkræver krav på underholdsbidrag på grundlag af afgørelser fra de øvrige nordiske lande. Denne opkrævningsopgave varetages af Skattecenter Tønder. Det er dog statsforvaltningen, der afgør indsigelser mod eksistensen af sådanne krav. Efter bekendtgørelsen varetages denne opgave af Statsforvaltningen Syddanmark, med Familiestyrelsen som klageinstans.

Opkrævningen foretages af Skattecentret, uanset om en af parterne – eller begge parter – ikke bor i Danmark. Skattecentret skal således opkræve bidraget, når bidragsbetaleren bor i udlandet, ligesom Skattecentret skal opkræve bidrag, selvom bidragsmodtageren bor i udlandet, når bidragsbetaleren bor i Danmark eller har aktiver m.v. her. Skattecentret skal også opkræve bidraget, når begge parter bor i Danmark.

Bor bidragsbetaleren i Grønland eller på Færøerne, er det ligeledes Skattecentret, der varetager opkrævningen, inden sagen sendes til inddrivelse i Grønland eller på Færøerne.

Det er endvidere Skattecentret, der opkræver bidraget, når bidragsbetaleren bor i Danmark, og bidragsmodtageren bor i Grønland eller på Færøerne. Dette forudsætter dog, at de grønlandske og færøske myndigheder har forsøgt at formå bidragsbetaleren til at betale bidraget, inden sagen fremsendes til Danmark, jf. pkt. 3.

Betaler bidragsbetaleren ikke bidraget, sender Skattecentret fordringen til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden – de regionale skattecentre.

Efter aftale med de øvrige nordiske lande kan nordiske afgørelser om børnebidrag efter børnetilskudsloven danne grundlag for forskudsvis udbetaling af børnebidrag i Danmark, når bidragsmodtageren bor i Danmark. Selvom bidraget er udbetalt forskudsvist i Dan-

---

¹ Lov om inddrivelse af underholdsbidrag gælder på Færøerne, men en række ændringer af loven er ikke sat i kraft der.

mark på grundlag af en afgørelse fra et andet nordisk land, er der i relation til opkrævning og inddrivelse af bidraget i Danmark ikke tale om en dansk afgørelse, men en afgørelse fra et andet nordisk land. Det er derfor Skattecentret, der foretager opkrævningen af bidraget, uanset om bidragsbetaleren bor i Danmark eller i udlandet. Hvis det bidrag, der er fastsat i afgørelsen, overstiger det forskudsvist udbetalte bidrag, er det ligeledes Skattecentret, der varetager opkrævningen heraf, jf. oven for.

Det er på sin vis uhensigtsmæssigt, at bidraget i denne situation ikke skal opkræves af den kommune, der har udbetalt bidraget forskudsvist – eller af en anden kommune – men af Skattecentret. Denne konstruktion er imidlertid en følge af, at kommunen ikke er involveret i sager om opkrævning og inddrivelse i Danmark, når grundlaget for dette er en udenlandsk afgørelse. Dette skyldes, at der ved inddrivelse i Danmark på grundlag af udenlandske – herunder nordiske – afgørelser kan opstå en række juridiske problemstillinger, der svarer til de problemstillinger, der kan opstå ved inddrivelse på grundlag af afgørelser, der er omfattet af Haagerkonventionerne, jf. pkt. 5.

For at gøre behandlingen af disse sager mere smidig foreslår Familiestyrelsen, at det i den vejledning om opkrævning m.v. af underholdsbidrag, som styrelsen senere vil udarbejde, præciseres, at kommunen ikke bør oversende en sag om opkrævning af bidrag i disse situationer til Skattecentret, før kommunen har forsøgt at formå bidragsbetaleren til at betale bidraget. Dette vil ikke overføre opkrævningsopgaven til kommunen, men alene sikre at ukomplicerede sager – især sager hvor bidragsbetaleren er indstillet på at betale bidraget – ikke unødigt involverer flere myndigheder.

5. Afgørelser om underholdspligt truffet i et Haagerkonventionsland

Det følger af lovens §§ 1-2, at restanceinddrivelsesmyndigheden opkræver krav på underholdspligt på grundlag af afgørelser fra lande, der er omfattet af en af de 2 Haagerkonventioner om underholdspligt. Denne opkrævningsopgave varetages af Skattecenter Tønder.

Inden opkrævningen skal statsforvaltningen dog tage stilling til, om den udenlandske afgørelse opfylder konventionens betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse i Danmark. Statsforvaltningen tager endvidere stilling til indsigelser om fordringen. Efter bekendtgørelsen varetages disse opgaver af Statsforvaltningen Syddanmark, med Familiestyrelsen som klageinstans.

Skattecentrets opkrævningsopgaver i relation til afgørelser fra lande, der er omfattet af de 2 Haagerkonventioner, svarer til de opgaver, der er beskrevet i pkt. 4.

Det bemærkes, at statsforvaltningen også skal træffe afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse, der er omfattet af en af Haagerkonventionerne, når begge parter bor i Danmark.

Det bemærkes endvidere, at afgørelser om børnebidrag fra lande, der er omfattet af en af Haagerkonventionerne, efter børnetilskudsloven ikke kan danne grundlag for forskudsvist udbetaling af børnebidrag i Danmark.

6. Afgørelser om børnebidrag og ægtefællebidrag truffet i et FN-konventionsland

FN-konventionen adskiller sig fra ovennævnte konventioner, idet den ikke pålægger medlemsstaterne at anerkende og fuldbyrde udenlandske afgørelser. Den pålægger alene medlemsstaterne at lette inddrivelsen af udenlandske afgørelser ved hjælp af inddrivelseslandets egen lovgivning.

Anmodninger om inddrivelse af bidrag i Danmark på grundlag af en afgørelse, der er omfattet af FN-konventionen, indgives til statsforvaltningen, der opkræver fordringen. Hvis

bidragsbetaleren ikke betaler fordringen, betragtes anmodningen som en anmodning om fastsættelse af bidrag efter dansk ret. Fastsættes der bidrag, overdrager statsforvaltningen sagen til kommunen til opkrævning. Da der nu er tale om en dansk afgørelse, foretages opkrævningen som beskrevet i pkt. 3.

Det bemærkes, at konventionen også omfatter anmodninger om fastsættelse af underholdsbidrag i Danmark, hvor er ikke i udlandet er truffet en afgørelse om underholdsbidrag. Sådanne anmodninger er ikke omfattet af bekendtgørelsen.